

Suomen väkiluku 4.6 milj.

Niin hyvin syrjäseuduilla kuin Etelä-Suomen vauriilla rintamaillekin väheni maalauskuntien väkiluku yleisesti myös viime vuoden aikana. Saaris-
tossa sekä erikoisesti ruotsinkielisellä rannikolla ovat kokonaan kyllä autoitumassa. Nuori, työ-
kykyinen aines siirtyy kaupunkien ja muihin teol-
isuuskeskuksiin, ja esim. Pohjois-pohjanmaalla on hakeutuminen Ruotsin työmarkkinoille melko-
isen yleistä. Pahiten tuntuvat väestön kadosta kär-
sineen ennestäänkin pienet kunnat.

Poikkeuksen yleiseen ke-
hitykseen muodostaa Lapin lää-
ni, jossa lähinnä suuren syn-
tyvyyden ansiosta väkiluku kas-
vaa myös maalauskunnissa. Sen
sijaan Turun ja Porin läänissä
sijaitseva Velkuan pie-
nossa saaristokunnassa, jossa
nyt on vain 242 asukas-
ta, syntyyvyyden ei pystynyt kor-
vaamaan väkilukumenetyksiä,
sillä koko kunnassa syntyi vii-
me vuoden aikana vain yksi vau-
va.

Suurin osa kaupungeja ja
kauppaloita voi jälleen vuoden
vaihteessa todeta asukasluvun-
sa kasvaneen.

Tilastollisen päätoimiston
antamien ennakkotietojen mu-
kaan on Suomen väkiluku 1.1.
1965 4,597,800 henkeä. Väs-
tö on siis kuluneena vuonna li-

sääntynyt 35,700:lla. Laskel-
missa on otettu huomioon vuo-
den alussa tapahtuneet hallin-
nolliset siirrot, joista huomatti-
mattavat ovat Vammalan kaup-
palan muuttaminen kaupungiksi
ja Ylivieskan maalauskunnan
kauppala- ja Oulujoen maa-
lauskunnan lakkauttaminen ja
sen alueiden siirtäminen ym-
päristöksiin.

Kaupungeissa ja kauppaloissa
oli uuden vuoden alkaessa
2,008,500 asukasta (44 prosent-
tia koko väestöstä), joten lii-
säys edellisestä vuodesta on
71,200 henkeä. Tästä lisäykses-
tä tulee hallinnollisten siirto-
jen osalle 24,100 henkeä. Maa-
lauskuntien väkiluku on vastaa-
vana ajankohtana 2,589,300 (56
prosenttia koko väestöstä, joten
niiden väestö on vähentynyt e-
dellisestä vuodesta 35,500.

Suomen suurimpien kaupunkien
asukasluvut vuoden alussa,
edelliseen vuoteen verrattuna:

	1964	1965	lisäys
Helsinki	496,193	500,000	3,807
Tampere	139,416	140,000	584
Turku	138,299	139,000	701
Lahti	79,039	80,000	961
Oulu	78,545	79,000	455
Pori	59,543	60,000	457
Jyväskylä	51,810	52,000	190
Kuopio	51,051	51,500	449
Vaasa	46,533	47,000	467
Kotka	32,556	33,000	444
Joensuu	31,826	32,000	174
Hämeenlinna	30,139	30,500	361

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

YLI 11,000 IHMISTÄ KUOLI TULIPALOISSA...

WASHINGTON - Kansallinen palontorjuntayhdistys ilmoitti,
että Yhdysvalloissa sai viime vuonna tulipaloissa surmansa
11,900 ihmistä.

KIINA VÄITTÄÄ AMPUNEEN ALAS

AMERIKKALAISEN U2-KONEEN...

TOKIO -- Kommunisti-Kiinan taholta väitettiin sunnuntaina,
että sen ilmapuolustus on ampunut alas amerikkalaisen tiedus-
telukoneen U-2:n, joka oli noussut ilmaan Formosalla. Vuodesta
1962 lähtien tämä on jo neljäs U-2, jonka Kiina väittää am-
puneen alas.

MUUTOKSIA LBJ:n HENKIVARTIJAIN JOHDOSSE

WASHINGTON -- Presidentti Johnson on nimittänyt henki-
vartijansa Rufus Youngbloodin Valkoisen talon ja presidentin
turvallisuudesta vastaavan Salaisen palvelun esimiehen pääl-
liköksi. Samalla hän nimitti tehtävässä olleen Gerald Bahnin
Salaisen palvelun tarkastajaksi. Siirto tuli suurena yllätyksenä
sillä po. virkaan on aina nimitetty siihen vuorossa oleva hen-
kilö. Rufus Youngblood osoitti suurta rohkeutta Dallasissa,
hetkellä, jolloin John F. Kennedy murhattiin. Hän painoi LBJ:n
auton lattialle ja heittäytyi LBJ:n päälle suojaan tätä oman
henkensä uhalla.

MALESIASSA 50.000 BRITTIISOTILASTA...

LONTOO -- Englannin pääministeri Harold Wilson on paljas-
tanut, että Malesian liittovaltiosta on tällä hetkellä yhteensä
50,000 englantilaista sotilasta. Määrä käsittää yksinomaan
englantilaiset joukot sekä niiden huoltajajoukot. Lisäksi Male-
siassa on australialaisia ja uusseelantilaisia yksiköitä.

ROBERT KENNEDYN PERHEESEEN ODOTETAAN
9. LAPSEN SYNTYMISTÄ...

NEW YORK -- Senaattori Robert F. Kennedyn puoliso Ethel
meni sunnuntaina Roosevelt sairaalaan synnyttämään yhdek-
sättä lastaan. 36-vuoden ikäinen Mrs. Kennedy näytti olevan
hyvässä kunnossa sairaalaan saapuessaan. Lapsen odotettiin
syntyvän maanantaina.

Castro ei siedä
muiden ohjausta

HAVANNA - Pääministeri
Fidel Castro on ilmoittanut sel-
västi, että Kuuba haluaa hoi-
taa itse omat asiansa ja hyl-
kää muiden sosialistimaiden
samojen kuin imperialistimaiden
antamat ohjeet, kerrotaan Ha-
vannan diplomaattilähteistä.

Pääministerin antama lau-
sunto, jonka mukaan Kuuba ei
aio sieä muiden marxilais-
puolueiden asioihin puuttamista,
pidettiin hänen tähän asti mer-
kittävimpänä itsenäisyydenju-
listuksenaan.

Castro tähdensi, että jokai-
sen täytyy yksin huolehtia oman
maan asioista.

Hän sanoi, ettei mikään puo-
lue ole toistaiseksi yrittänyt
määrätä Kuuban asioista. Jos
kuitenkin joku puolue sitä yrit-
tää, torjutaan se jyrkästi.

Lausunto voidaan katsoa kor-
distetun henkilöihin, jotka ovat
vääntäneet Neuvostoliiton yrittä-
vää ohjata Kuuban talouselä-
mää.

Pakistan huolissaan

RAWALPINDI - Pakistanin
presidentti Ayub Khan sanoi
Pakistanin joutuneen vaikeaan
tilanteeseen sen vuoksi, että
Yhdysvallat, Neuvostoliitto ja
Englanti toimittavat sotamate-
rialia Intiaan.

Presidentti puhui kotonaan
Rawalpindissä kaksi päivää sen
jälkeen, kun hänet oli valittu
uudelleen maan johtajaksi. Hän
sanoi, ettei Kiina ole niin hul-

NEW YORK -- Maailmantiet-
tävästi suurin sähäri, Intian
tähti ja 8 muuta jalokiveä, jotka
kuuluvat siihen 24 jalokivenko-
koelmaan, mikä ryöstettiin
Amerikan luonnonhistorial-
lisesta museosta, palautettiin
perjantaina New Yorkiin.

Kuvassa näkyvät jalokivet,
joista äärimmäisenä oikealla
on Star of India, löydetty Miam-
min linja-autoaseman yleisestä
tavarain säilytyslokeroista. Ja-
loket olivat kahdessa veden
turmelemassa pussissa. Vi-
ranomaisia auttoi jalokivien
löytymisessä kuvassa vasem-

malla oleva Allan Dale Kuhn,
jota kahden muun miehen ohella
syytetään niiden varastami-
sesta, Kuhnin oikealla puolella
nähdään etsivä Peter Meenan.
Amerikan luonnonhistorial-
lisesta museosta lokakuun 29
päivänä varastettujen ja vielä
kadoksissa olevien jalokivien
joukossa on mm. 100-karaatin
rubiini DeLong Star ja neljä
muuta arvokasta kiveä, joiden
vielä uskotaan olevan paloitte-
lematta. Varkautia tutkivia vi-
ranomaisia on jo markustanut
Miamiin, jossa loppuosaan ki-
vistä otaksutaan olevan.

Kongossa telotettu
500 vankia

STANLEYVILLE, Kongo --
Yli 500 afrikkalaista, joiden
epäiltiin kuuluneen kapitali-
lisiin on teloitettu Stanley-
villessä Kongon hallituksen
joukkojen toimesta siitä läh-
tien kun kaupunki vallattiin ka-
pinalisista kuusi viikkoa sitten.

Teloitukset ilmoitetaan ta-
pahtuneen ilman oikeudenkäyn-
tiä ja julkisuutta. Kongon halli-
tuksen taholta ei mielellään pu-

huta tapahtuneesta ja lehdistön
edustajia ei ole päästetty Stan-
leyvilleen sen vapauttamisesta
lähtien.

Noin 300 kapinalliseksi epäil-
tyä teloitettiin viikko sen jäl-
keen kun belgialaiset laskuvar-
joukot valtasivat kaupungin.

Teloitettaviksi joutuvien val-
inta tapahtui hyvin omituisella
tavalla. Vangit kuljetettiin
yksitellen Lumumba Stadio-
nille. Jos siellä olevat katso-
jat taputtivat vangin nähdes-
sänsä käsiään niin hänet vapau-
tettiin mutta jos he ryhtyivät
huutamaan eikä osoittamaan
suosiotaan niin tämä merkitsi
vangille kuolemantuomiota.

ONTARION FARMARIT KÄRSINEET
SUUREN RAHAVAHINGON

Menettäneet osuustoiminnallisen lihapaikkaamon ja
ehkä toista miljoonaa dollaria — Pieti koskee
noin 13,000 farmaria

TORONTO -- Ontarion far-
mareiden osuustoiminnalliset
yritykset ovat kokeneet vakavan
takaikson lihanpakkauslaitos-
hankkeensa epäonnistumisen
takia, sillä asia koskee noin
13,000 farmaria, jotka ovat
vaarassa menettää \$1,500,000
kokonaan tai osan siitä, jonka
ovat sijoittaneet Burlington-
issa, Ont., sijaitsevaan lihan-
pakkauslaitokseen.

Rahansa menettämisen vaara
johtuu siitä, että he eivät ole
saaneet kokoon \$1,000,000 lisä-
kauppaedon täyttämiseksi.
Mainittu erä lankesi makset-
tavaksi viime maanantaina, si-

sältyen se \$3,500,000:n kaup-
paan, jolla Farmer's Allied
Meat Enterprises Co-operative
Ltd. viime syysynä osti F. W.
Fearman Co.-nimisen yhtiön
lihanpakkauslaitoksen.

Kauppa yhteydessä toimi-
nut osuuskunta keräsi noin
13,000:ltä jäseneltään \$1,353,000
osuuspääomaa ja \$896,400 lai-
noina. Osuuskunnan olisi pi-
tänyt maksaa pakkaamosta
\$2,500,500 viime elok. 29
päivään mennessä ja jättäen-
nasta \$1,000,000:n kiinnityslai-
nasta. Osuuskunnan keräy-
mistä yteensä \$2,249,400:n
summasta osuuskunta maksoi

Turkki varoittaa

YK, NEW YORK -- Turki
on syyttänyt Kreikkaa joukkojen
ja aseiden kuljetuksesta Kyp-
rokseen ja Kyproksen kreikka-
laisia siitä, että nämä valmis-
televat hyökkäystä saarenturk-
kilaisista vastaan.

Turkin päävaltuutettu Orhan
Eralp sanoi U Thantille lähet-
tämässään kirjeessä, että

todisteet osoittavat Kyproksen
kreikkalaisten suunnittelevan
vakavia välikohtauksia, joista
he myöhemmin saavat saar-
ren turkkilaisia.

Hän kehotti pääsihteeriä var-
mistamaan sen, että Kyprok-
sesta olevat YK:n virkailijat
ryhtyvät tarvittaviin toimiin es-
tääkseen suuren verilöylyn jat-
toistumisen.

Rotumellakoista ei näy
enää pinnallista merkkiä

VIHA KYTEE EDELLEEN PIILEVÄNÄ

NEW YORK -- Siitä
uhmaavasta vihasta, joka
täytti Harlem'in, Bed-
ford-Stuyvesantin, Ro-
chesterin, Patersonin,
Jersey Cityn, Elizabethin
ja Philadelphian
neekerikortteleiden il-
mapiirin viime ke-
säisten rotumellakoiden
aikana, on tuskin havait-
tavissa merkkiäkään.
Tilannetta seuranneet
sanovat kuitenkin, että
viha kytee jatkuvasti ja
että valkoiset yhteis-
kuntapiirit eivät ole teh-
neet paljoakaan sen
sammuttamiseksi.

Kaikkien mellakkakaupunkien
kunnalliset viranomaiset ovat
ryhtyneet toimenpiteisiin päis-
tääkseen osalliseksi liittohal-
ituksen uuden köyhyydentor-
juntalain puitteissa pian jaetta-
vasta määrärahasta. Se aiotaan
käyttää ohjelmiin, jotka edis-
tävät köyhien ongelmien ratkai-
sua, ja köyhien ongelmat ovat

suurelta osalta pohjoisvaltioi-
den kaupungeissa asuvien nee-
kereiden ongelmia.

Askettiin suoritetun kiert-
okyselyn aikana vain ai har-
vat mellakkakaupunkien nee-
reistä osoittivat erityistä kiin-
nostusta köyhyyden torjuntaoh-
jelmaan. Eräs valkoinen haas-
telu sanoi: "Mikään ei ole
muuttunut, mutta se ei silti
tarkoita sitä, että mitään ei
olisi tehty. Paljonkin on tehty
ja paljon tehtiin ja
paljon tehtiin jo ennen mel-
lakoita. Mutta se mitä tehdään
ei tapahdu oikeassa mittaka-
vassa, eikä kyllin nopeasti".

Kunnallisviranomaiset vii-
taavat tavallisesti Washing-
toniin lähettämällä valtuus-
kuntiin, parannuksiin, joita he
ovat alkaneet toteuttaa omilla
alueillaan ja paikallisissa suh-
detoimintaneuvostoihin, jotka
perustettiin jo paljon ennen
mellakoiden puhkeamista. Nä-
mät neuvostot ovat mellakoista
lähtien työskennelleet ylipai-
neella yrittäessään aikaansa-
da yhteydenpitoa eri rotujen vä-
lillä.

Nämä esimerkit eivät kuiten-
kaan ole tehneet erityistä vai-
kutusta sen paremmin neeker-
ijohtajien kuin tavallisen nee-
keriväestönkään. He sanovat,
ettei muutosta ole tapahtunut
asunto- ja työnsaantimahdolli-

Hallitus luopui yrityksistään estää
satamatyöläisten lakon puhkeamista

NEW YORK -- Valkoisen ta-
lon taholta luovuttiin sunnun-
taina toimenpiteistä estää sa-
tamatyöläisten lakko, mikä al-
koi maanantai aamuna. Lakko
ulottuu Mainesta Texasiin asti.
Lakko merkitsee koko valta-
mentakaisen laivaliikenteen
pysähtymistä ja sen vuoksi
laivanvarustajat vetosivat pre-
sidentti Johnsonin toivossa,
että hän esittäisi lakiesityk-
sen, jonka nojalla satama-

työläiset pakotettaisiin neu-
votteluihin. Vetoomus toimi-
tettiin apulaistyösihteeri Jam-
es Reynoldsille.

Apulaistyösihteerin olimaa-
ra maanantaina palata New
Yorkiin kohdatakse 60,000
satamatyöläisten ammattijär-
jestön 23-jäsenisen toimeen-
panevan neuvoston.

Ammattijärjestön presi-
dentin Thomas Gleasonin sa-
noitettiin olleen perjantaina yllät-

tyntynyt siitä, etteivät New Yorkin
satamatyöläiset hyväksyneet
esitystä uudesta työehtosopi-
muksesta. Ammattijärjestön
taholta lausuttu Gleasonin
pyrkivän kokouksen järjestä-
miseen, johon osallistuisi kaik-
kien New Yorkin satamissa
toimivien alaosastojen edus-
tajat. Perjantaina suorit-
tussa äänestyksessä hävisi
sopimusehdotusta kannattava
puoli vain 930 äänellä.

Lääkäriliitto
tarjoaa uutta
suunnitelmaa

CHICAGO -- Amerikan Lää-
käriliiton (AMA) presidentti,
Dr. Donovan F. Ward ilmoitti
uudesta vanhusten lääkintähoi-
to-ohjelmasta, jonka rahoitus
tapahtuisi liittohallituksen va-
roilla. Tri Wardin lausunnon
mukaan se on AMA:n vastaeh-
dotus Johnsonin hallituksen
esittämälle Medicare-lakiehdot-
tukselle, jota lääkäriliitto vastas-
taa edelleen kiivaasti.

Amerikan lääkäriliiton uuden
suunnitelman mukaan tulisivat
65-vuotta tai sitä vanhemmat
henkilöt hankkimaan itselleen
Blue Cross- tai jonkin muun
yhtiön sairaus- ja lääkintähoi-
tovakuutuksen. Jos vakuutus-
sen ottajan vuosituloit jäisivät
alle määrätyn tulorajan niin
ohjelman mukaisesti se mak-
settaisiin heidän puolelta sa-
main kuin lääkäri, sairaala,
sairaskoti, leikkaus ja lääke-
kulut.

\$1,500,000 ensimmäisenä mak-
suna pakkaamosta mutta jäl-
lellä oleva \$749,000 meni
liikkeen ylläpitoon.

Kun osuuskunta ei kyennyt
suorittamaan ajoissa kauppa-
ehdoistaan suostui Fearman
Co. maksulykkäykseen viime
joulukuun 1 päivään, mutta kun
siihen mennessä ei tapahtunut
muutosta maksutilanteesta,
otti Fearman-yhtiön omistaja,
englantilainen liikemies Er-
nest R. Gunner lihanpakkaus-
laitoksen jälleen haltuunsa,
mutta myönsi samalla toisen
lykkäyksen, jonka aika meni
umpeen viime maanantaina. O-
suuskunta sillä välin yritti
saada rahaa Ontarion multa
osuusliikkeiltä ja maakuntahal-
lukselta, mutta epäonnistui.
Talon omistajan mukaan ei
eivätkä osuuskunnan omat jä-
senet ole myöskään olleet
halukkaita tekemään lisäsi-
joituksia. Fearman-yhtiön o-
mistaja Mr. Gunner, joka sit-
temmin on ottanut laitoksen
haltuunsa, on ilmoittanut et-
tei myyjä tule maksamaan
takaisin osuusliikkeen suori-
ttamaa \$1,500,000:n etumak-
sua.

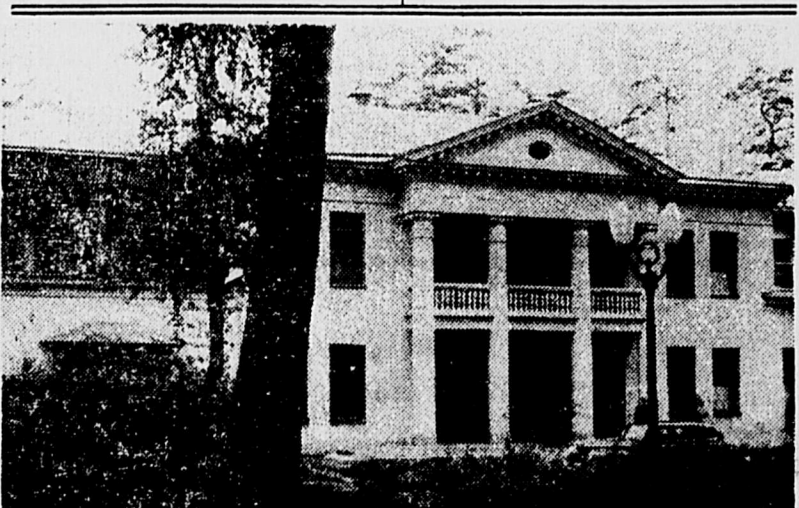
Viime maanantaina oli ko-
kous osuuskunnan johtokun-
nan ja Mr. Gunnerin välillä
minkä jälkeen annettiin lausunto
että Mr. Gunner olisi valmis
kohtaamaan johtokunnan uudestaan
kolmen kuukauden kuluttua,
jos osuusliikkeen rahallinen
asema muuttuu sanotun ajan
sisällä. (V.S.)

Vastuu Thresherin
tuhosta lankeaa
laivastolle

WASHINGTON -- Ydinkäyt-
töinen sukellusvene USS
Thresher sai luvan lähteä sy-
vyyskukkulusharjoituksiin val-
ka siinä esiintyviä merkke-

jä, että aluksen putkisto ei ollut
hyväksyntöinen ja jonka lisäksi
sen rakentamisessa todettiin u-
seita heikkouksia ja laiminlyön-
tejä, ilmenee kongressin suo-
rittamissa tutkimuksissa.

USS Thresher tuhoutui Atlan-
tilla 220 mailia Cape Codilta
itään 10 päivä huhtikuuta 1963.
Se vei mukanaan syvyyteen
kaikki aluksessa olleet 129
henkilöä. Vastuu aluksen me-
relle lähtöluvasta ilmoitetaan
lankeavan laivaston virano-
maisten hartelle. Sukellus-
harjoituksen salliminen olisi
täyttynyt juuri sen käyttöajan,
joka jälkeen alukselle olisi
suoritettu täydellinen tarkastus
ja korjaus. Alus sai lähteä
harjoituksiin vaikka mm. sen
suolaisten veden putkoston lii-
tiökohtien täydellistä tarkas-
tusta ei oltu suoritettu, tähden-
nettiin kongressin suorittaman
tutkimuksen selonteon yhtey-
dessä.

MOSKOVA -- Nikita Khrush-
chevin, joka 3 kuukautta sitten
pakotettiin luopumaan vallasta,
ilmoitetaan nykyään asuvansa yllä
näkyvässä entisessä virka-
asunnossaan, joka sijaitsee
Moskovan ulkopuolella. Hänen
kerrontaan nauttivat 300 dol-
larin suuruisia kuukausi-
kettä. Talo on muuten sama,
jossa hän vastaanotti Richard
M. Nixonin tämän vieraillessa
Neuvostoliitossa varapresi-
denttinä ollessaan.

Khrushchevin sanotaan ole-
van hyvin katkera, että hänet
pakotettiin vetäytymään syrjään
maailman erältä johtavim-
malta paikalta ja siitä, että
hänen entiset toverinsa, jotka

nyt hallitsevat Neuvostoliittoa
ovat hänelle kiittämättömiä.
Edellä olevat tiedot perus-
tuvat tutkimuksien, joita on
suoritettu useiden kuluneiden
lähiviikkojen aikana, ilmoitet-
tiin luottotavalla taholta. "Ni-
kita Khrushchevia ei uhkaa va-
ikeuteen saattaminen eikä mah-
dollinen teloitaminen," tähden-
nettiin edellä mainitulta taholta.

Varaosia
avaruuslentäjille

MONTREAL -- Ensimmäinen
keinokeinoinen sydän sijoitetaan
ihmiseen lähimpään kymmenen
vuoden kuluessa, ennusti tri
John Autian Amerikan tiedei-
denedistämislaitoksen kokouksessa
Montrealissa, Kanadassa.

Tri Autian toimii Texasin
yliopiston lääketieteellisen tut-
kimuslaboratorion johtajana.
Hän ennusti lisäksi tutkijoiden
lähivuosina kehittävän ihmise-
sen sijoitettaviksi keinokeinoi-
sia munuaisia, keuhkoja ja
muuta elimiä.

Näiden menetelmien jat-
kuva kehittäminen saatava jo-
kuu siihen, että esimerkiksi
avaruuslentäjät voisivat vaihtaa
keinokeinoiset elimet al-
kuperäisten elintensä tilalle
matkallaan avaruuskunnan
ulkopuolelle. --Mikäli henki-
set toiminnat vain pysyvät riit-
tävän viireinä 100 tai 200 vuor-
ta, voi avaruuslentäjä itse
suorittaa matkansa loppuun, sa-
noi tri Autian.

Et.vietnamilaiset amerikkalaistuvat

Etelävietnamilaiset ovat no-
peasti omaksumassa ameri-
kalaista elämäntyyliä. Tämä
muutuminen pois Ranskan
siirtomaavallan lähes sadan
vuoden aikana luomista kaa-
voista ei ole helppoa eteläviet-
namilaisille. Tämänhetkinen
sisällissodan ja poliittisen epä-
vakaisuuden leimaama kehitys
merkitsee kuitenkin murrosta,
tapojen, jokapäiväisen elämän
ja ajattelutavan muutosta.

Muutokset alkoi näkyä si-
itä hetkestä lähtien, jolloin a-
merikkalaisia joukkoja ja tar-
vikkeita alkoi virrata maahan
vuoden 1961 lopulla.

Tällä hetkellä, jolloin maas-
sa käy vuosittain yli 20,000
amerikkalaista, ovat olosuhteet
jo hyvin poikkeavia siirtoma-
vallan aikuisista oloista. Tämän
päivän Saigon antaa kävijälle
vaikutelman, jossa sekoittuvat
amerikkalaistyyliiset suuret va-
lintamymälät ja entiset rans-
kalaiset ilmastoidut herraskar-
tanot.

Siirtomaatavarakauppiat ei-
vät enää aseta näytteille har-
vinaisia ranskalaisia herkuja.
He myyvät mieluummin valmiik-
si pakattuja elineksiiä ja Bour-
bon-whiskyä.

Lukuisat kahvilat ja maito-
baarit ovat täynnä teini-ikäi-
siä, jotka juovat hitaasti coca-
colansa ja kuuntelevat kro-
milla silattujen äänilevyauto-
maattien meluisaa musiikkia.
Baarien ja yökerhojen lukumää-
rät on kaksinkertaistunut vuo-
desta 1950 lähtien.

Kaikkialle kaupungeissa on
noussut kokonaisia uusia kort-
teleita, joita ei ole rakennettu
Ranskan frangella, vaan Yh-
dysvaltain dollarin voimalla.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) — Established 1905

Published Tuesday, Thursday and Saturday, except on holidays by the Raivaaja Publishing Company
48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.
Phone 343-3822

Second class postage paid at Fitchburg, Mass.

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

TOIMITTAJAT
Savele Syrjälä, T. Erik Minkkinen, Lempi Ikävalko-Toivola

Tilauksennat Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Parlamenttarismi 700 v. vanha

Tämän kuun 28 p. tulee kuluneeksi 700 vuotta siitä kun Englannin parlamentti perustettiin ja siten luotiin pohja kansanvaltaiselle hallitusmuodolle.

Totta on että jo 2,400 v. sitten Ateenassa perustettiin kansanvaltainen hallitusmuoto, mutta osallistuminen siihen oli rajoitettu määrätyille luokille. Vasta Englannissa otettiin ne askeleet josta nykyinen parlamentaarinen, kansanvaltainen hallitusmuoto on kehittynyt siksi laitokseksi jona me sen tunnemme tänäpäivänä.

Silloin kun William the Conqueror saapui Englantiin v. 1066, kuningas hallitsi täydellisesti muuttamien itse valitsemiensa neuvonantajien avustamana. Ensimmäinen tärkeä askel kuninkaan vallan rajoittamiseksi tuli v. 1215, kun kuuluisa Magna Charta, yksi tärkeimpiä kansanvaltaisen hallitusmuodon asiakirjoja, hyväksyttiin. Magna Charta myönsi vissejä oikeuksia kansalle. Hyvin tärkeä muutos oli se että luovuttiin aikakaudesta jolloin kansan oikeudet pidettiin muistissa, nyt sensijaan siirrettiin kirjoitettuihin asiakirjoihin.

Seuraava askel tuli vuosina 1258 ja 1259, niin kutsutuissa Oxfordin ja Westminsterin asiakirjoissa jotka pyrkivät määrittämään kenenkä neuvoja ja määräyksiä hallitusvirkaalliat tulevat noudattamaan.

Kuusi vuotta myöhemmin Simon de Montfort kutsui kokoon kuuluisan parlamentin tammikuun 28 p., 1265, jossa oli edustettuna 5 kreiviä, 18 paronia, suuri määrä kirkkoherroja, 2 ritaria jokaisesta kreivikunnasta ja 2 kansalaista 21:sta nimetystä kauppalaasta. Vaikka jotkut ovat tämän vuoksi kutsuneet de Montfortia Englannin parlamentin alaluoneen isäksi, ei tämä kunnia kuulu hänelle, mutta täytyy myöntää että hänen ottamansa askel varmasti auttoi parlamentin kehityksessä.

Parlamentti sai laillisen tunnustuksen v. 1275 n.k. Great Councilissa, jossa oli edustajia kaikista maan osista ja jossa "keskusteltiin tärkeistä" sen ajan asioista.

Tästä lähtökohdasta vuosien varrella ja erikoisesti viimeisen vuosisadan loppupuolella, jolloin kansa alkoi vaatimaan puhe-, kirjoitus- ja kokoontumisvapautta ja äänioikeutta, oikeuden valita edustajat parlamenttiin, on kehittynyt Englannin kansanvaltainen hallitusmuoto. Samalla se on levinnyt kautta maailman. Englannissa otettua alkuaskelta 700 v. sitten voimme kunnioittaa.

Toiveajattelua Castron suhteen

Jotkut Latina-Amerikan maitten johtajat ovat ylläpitäneet toiveajattelusta että Cuban Fidel Castron kommunismi ei ole niin vahva etteikö häntä voitaisi vieroittaa yhteyksistään Moskovaan. He ovat lausuneet ajatuksen että Castron voisi tulla Titon tapainen itsenäinen kommunisti.

Eduardo Frei, Chilen juuri valittu kristillinen demokraatti presidentti, jota pidetään hyvin lupaavana Latina-Amerikan johtajana, on yksi niistä jotka omaksuvat tämän mielipitteen. Hän suhtautui vaalipuheissaan Castroon myönteisesti. Tultuaan valituksi Frei lähetti erikoislähettiläänsä neuvottelemaan Cuban YK:n lähettilääh, Guevaran kanssa, taivuttaakseen Castron luopumaan läheisistä yhteyksistä Moskovaan.

Koko yrittäjä meni myttyyn. Guevara tekiselväsikösi ettei Cuba tule katkaisemaan militaristisia suhteita Moskovan kanssa — joka on perusvaatimus voidakseen jälleen olla ystävällisessä ja rauhallisessa suhteessa muitten Latina-Amerikan maitten kanssa.

Presidentti Frei ja muut jotka ovat ylläpitäneet toiveajattelua ovat suuresti pettyneet.

Lyhyesti

Yhdysvalloissa on seitsemän valtiota jotka ovat poistaneet kuolemantuomion. Ne ovat Alaska, Hawaii, Maine, North Dakota, Rhode Island ja Wisconsin. Kahdeksassa valtiossa kuolemantuomio toteutetaan hirttämällä. Nämä valtiot ovat Delaware, Idaho, Iowa, Kansas, Montana, New Hampshire, Utah ja Washington. Utah'n valtiossa tuomitulle annetaan tilaisuus valita jos hän haluaa kuolla hirttämällä tai teloitusröyhän edessä.

Philadelphiassa tuomari Vincent A. Carolia ärsyttää se että lakimiehet eivät ole aikanaan oikeudessa kun asia tulee esille. Hän on tiedottanut että hän tulee tästä lähtien sakottamaan lakimiehiä jos he eivät ole saapuvilla oikeudessa aikaan.

Lapsuus on ihana aika, päästäkseen liiallisesta painosta ei tarvitse muuta kuin pestä lian pois.

Häät nykyään ovat niin kalliita että morsiamen isä murtuu ja alkaa itkemään.

Jutustelua

Rahat ja vaimo

Rahat ja vaimo menivät samantien Huijaus Ruotsissa.

Muun 60-vuotias öölantilainen maanviljelijä on menettänyt koko 115,000 kruunun omaisuutensa lähes uskomattomalta tuntuva petosjutussa.

Maanviljelijän luokse saapui kesällä Norrköpingistä kotoisin oleva mieshenkilö, joka esitteli itsensä ranskalaiseksi herttuaksi ja Ludwig 14:n jälkeläiseksi ja kertoi omistavansa valtavia rikkauksia Ranskassa. Hän väitti löytyneensä öölantilaiselta tilalta arvokkaita liuskakivierroksia ja tarjoutui käyttämään niitä hyväkseen miehen laskuun. Perturista tuli "toiminimen" toimitusjohtaja, ja hän saattoi pian uhrinsa perikatoon.

Norrköpingiläinen saapui öölantiin yhdessä morsiamensa kanssa muka etsimään itselleen kesäpaikkaa. Hän ei välttämättä paljoakaan vuokraamastaan mökistä, mutta onnistui uskottelemaan talonpojalle, että tämän kivinen maa on miljoonien arvoisin.

Öölantilainen suostui tuumaan ja miehet alkoivat yhteisesti suunnitella sementtiteidasta. "Herttuasta" tuli toimitusjohtaja, ja hänen vuospalkkaiseen määrättiin 36,000 kruunua.

Saadakseen varmuudella kaikki öölantilaisen rahat haltuunsa petturi antoi morsiamensa solmia avioliiton miehen kanssa. Ennen avioliittoa varmistettiin, että tulevalta rouvalla on oikeus käyttää miehensä omaisuutta mielensä mukaan. Häät pidettiin Kalmariissa, mutta heti vihkimisen jälkeen nuorikko katosi yhdessä norrköpingiläisen kanssa.

Sydänleikkaus verensiirrotta

ISTANBUL -- Turkilaiset lääkärit ovat suorittaneet 12-vuotiaalle pojalle sydänleikkauksen antamatta potilaalle verensiirtoa leikkauksen aikana.

Väitetään, että tämä oli ensimmäinen kerta, jolloin tämänkaltaisen leikkauksen on suoritettu ilman verensiirtoa. Tässä leikkauksessa lääkärit käyttivät ainoastaan litran sokeriä vettä.

Leikkaus kesti neljä tuntia. Tähän mennessä tällaisessa leikkauksessa on ollut suurena vaikeutena saada tarvittava määrä verta, varsinkin jos kysymyksessä on harvinaisen veriryhmä. Lääkärit uskovat, että tämä vaikeus on nyt voitettu.

Omena torjuu hammasmätät

Erät happamat hedelmät, kuten sitruuna, appelsiini ja sen sukuiset, vaikuttavat syötyästä hammaskiilteen, jos niiden mehu jää jatkuvasti vaikutamaan hampaan pintaan. Ihmeellistä kyllä, omennalla ei ole tällaista vaikutusta, vaan päinvastoin se estää hampaiden syöpymistä.

Tämä vahvistettiin amerikkalaisissa kokeissa, joiden mukaan omennalla on maailman paras hammasharja ja porkkana osoittautui toiseksi parhaaksi. Kokeissa ei saatu selvitetyksi, mistä vaikutus johtuu. On ilmeistä, että omennan, kuten porkkanankin pureskeltua tehokkaasti puhdistaa hampaiden pinnan. Mutta lisäksi täytyy kysymyksessä olla muitakin vaikutuksia. Omennasta on mm. löydetty antibioottisia aineita, jotka mahdollisesti estävät niiden suun bakteerien kasvua, joiden vaikutuksesta hampaat syöpyvät.

Hammaslääkärit olivat alkuun kovin epäuskoisia, minkä johdosta maailman eri puolilla on järjestetty kokeita suuilla koulutuksella. Kokeissa todettiin, että omennasyöjien hampaissa oli paljon vähemmän reikiä kuin niiden hampaissa, jotka eivät omennaa olleet syöneet. Kokeiden perusteella hammaslääkärit sitten suosittelevat omennan syöntiä hampaiden terveyden kannalta.

- Jos maassa ei vallitsisi painovoiman lait, yritti professori selittää esitelmässään, lentäisimme kaikki vapaana ilmassa.

- Kauheata, kuului välin ääneni, kuinka olivatkaan asiat silloin, kun tämä laki ei vielä ollut voimassa.

Lääkäri: - En todellakaan saa selville, mikä teitä vaivaa. Luulen, että se johtuu alkoholista.

Potilas: - Hyvä on. Tulen sitten uudelleen, kun tohtori on selvinyt.

Älköön lahjakkaan ihmislapsen kohtalo riippuko sattumista

Sillanpään lausunto pitää yhä paikkansa

F. E. SILLANPÄÄ vetosi noin kymmenen vuotta sitten "täydessä tietoisuudessa eläviin ihmislapsiin". Hymyöikö pyrkii silloin tuottajien tavarapaukkauksiin suositusmerkiksi.

F. E. Sillanpään persoonallinen puheenvuoro ei silloin löytänyt täydessä tietoisuudessa eläviä tavarantuottajia.

Kymmenen vuotta on kulunut. Nobelkirjailija on kuluneena kesänä saatettu juhliin menoin haudan lepoon, mutta hänen vetojensa on tänään yhtä ajankohtainen kuin silloin kun se ensi kerran esitettiin.

Tuo nimike sallii kirjallisuella käyttäjälleen ihastuttavan liikuntaväljyyden. Ja tämä on sanonta — jonka yhteydessä minun mieleni virittyy — valoisaa arvokkuuteen. Niinkuin jollain hienolla vasaralla se näppäilee mun oman elämäntalon keskeisimpiä kielii.

Nuori ihminen, joka tänne on syntynyt, voi katkeä itseensä hienoimmallekin tietylle paljastumattomia perinteellisiä juonteita. Unhoon nukkuneet esivanhemmat ovat kenen tahansa semmoisen kohdalla voineet sijoittaa väkeviä laatuksia, jotka pyrkivät laukeamaan tämän — vaikka mimmoin sen ihmiskunnan kohtalon keventämiseksi. Ja täydessä tietoisuudessa elävien ihmisten on helppo tajuta, että heillä juuri sellaisten mahdolluuksien johdosta on eräitä velvollisuuksia — joiden laiminlyömisestä perusvahinko koituu sille — juuri heidän kenties niin usein paasaillemalle ihmis-kunnan myönteiselle eteenpäin elämiselle.

Älköön tuo minun sanontani jääkö kenenkään sen lukeneen ihmisen tajunnassa ammatinharjoittajan joutavaksi sanasorvaukseen. Sivisty! Sehän on semmoisen erusyksymys — jonka tähdellisuuden luullakseni kaikki jollakin tavalla vastuunalaiset piirit oivaltavat. Minä tässä nyt vaan puolestani vihjaan vielä siihen, että semmoinen yhä korkeampi yleissivistys ja yleensä siis sivistynyt asennoituminen tämän maanpäällisen elämän "toilauksissa" — että se on tässä se kaikkein tärkein. Kysymys jonkin virka- tai toimialapätevyyden hankkimisesta on jotain vallon muuta.

Älköön sitä missään kohdassa näitten asiain yhteydessä unohtakot! Näitten ihmislapsen elämä — sehän nyt on — ainakin heidän oman perusvaistonsa kannalla — vähän muutakin kuin tuon

Minun ratkaisevin opinto-rahastoni oli erään varakkaan luokkatoverini — tai hänen isänsä — hyväntahtoisuus. Se talonpoikaissyliymys lahjoitti minulle yhden syyslukukauden täysnuorimiesmaksun — ja sitten se silloin melko vakavainen tehtämonistaja otti minut semmoiseksi henkiseksi "ammaksi" sille poikavetäkselle — kuten erinäisistä teksteistä lukea voidaan. Mutta — ne olivat kaikki satumantavaraisuuksia — ihan sen kansakoulunoven avautumisen alkaen. Hyviä sattumia kylläkin — mutta — ja nyt tulee se — "loppulause!"

Älköön nykyaikana enää lahjakkaan ihmislapsen kohtalo jääkö riippumaan joistakin satumista! — Ymmärrettäneen! F. E. Sillanpää

Tietoja nuorisostamme

Yhdysvaltain kongressin kirjasto on hiljattain suorittanut tutkimuksen nuorisosta saadakseen tietää miten he elävät ja mikä ovat heidän erikoiset ongelmansa. Tutkimus käsitti 15-24 ikäluokkien välillä olevat nuoret.

Siinä on tuotu esille seuraavat tiedot:

Noin puolet nuorista miehistä, jotka kutsutaan syyniin, eivät läpäise sotilastutkimuksia, 22,7 prosenttia epäonnistuu fyysisissä kokeissa, 21,5 prosenttia mentaalikokeissa, 3 prosenttia molemmissa ja 2,6 prosenttia erinäisistä muista syistä.

Nuorilla ajureilla on eniten autokolareita joissa joku menettänyt henkensä. Vuonna 1959 kahdeksan nuorta ajuria jokaisesta 10,000:sta alle 25 vuoden oli ollut kolareissa joissa joku kuoli. Tämä on 55 prosenttia enemmän kuin muissa ikäluokissa.

Nykyään 75 prosenttia teenereistä on koulussa, v. 1930 ainoastaan 57 prosenttia oli koulussa. Kymmenettä luokkaa pidetään vaikeampana, sillä silloin useimmat jäivät pois koulusta. Kolmekymmentä vuotta sitten 8 luokkaa oli kompastuskivuseimmille.

Työttömyys nuorten keskuudessa on korkea. Noin 400,000 17 ja 24 ikäluokissa ovat työttömiä.

Teenereitten kuluttama summa vuodessa lasketaan olevan noin \$11 miljona, tähän on laskettu raha jonka he itse ansaitsevat ja sen mitä heidän vanhempansa antavat heille. V. 1970 uskotaan että nuorison kulutus nousee \$18 miljonaan.

Noin 16 jokaisesta sadasta teeneri-ikäisestä työstä on naimisissa. Kaksikymmentä vuotta sitten ainoastaan 13 oli naimisissa.

Rikollisuus nuorison keskuudessa on korkea. Noin neljäsosa vangituista on 16-24 ikäluokassa.

V. 1962 laskettiin että 171,700 lasta syntyi 15-24 ikäluokassa oleville tytöille jotka olivat naimattomia.

Eipä niin väliä

— Mitä minä kuulunkaan! Onko rouvasi paennut autonkuljettajan kanssa?

— Joo, mutta ei se ole niin vaarallista. Olin kuitenkin jo päättänyt antaa hänelle potkut.

Ravintolassa

— Te ilmoittitte, että ravintola on saanut uuden johdon, huomautti muuan asiakas.

— Mutta minusta hovimestari on sama kuin aikaisemminkin. — Niin, mutta hän meni toisapäivänä naimisiin.

Gardner, Mass.

Ensi lauantaina, tammikuun 16 päivän iltana, on taaskin osaston tavanmukaiset kahvialaiset. Tervetuloa viettämään iltaa kanssamme.

KAUPUNKIMME PORMESTARI tiedotti eilen, että tämän vuoden menoarvio päättyy huikeaan summaan \$3,655,519,75.

Vero-alennukset vanhuksille, yleiset palokantoroitukset kaupungin palkkialistalle oleville ja yleensä aina kohoavat ylläpitokustannukset aiheuttivat tämän huikean nousun. Pormestari kuitenkin arvelee, että veroja ei tarvitse korottaa enempää kuin neljä dollaria, koska hän toivoo tuloja muualta. Tällaiset korotukset panevat jo ihmisen ajattelemaan, että mitä tässä oikein tulee tapahtumaan. Valtuuston puheenjohtaja oli arvelut, että ehkä kaupungin varoja voitaisiin huomattavasti säästää palkkaamalla yleisostaja kaupungin tarvikkeille. Mielestäni ajatus on hyvä, mutta vielä parempi olisi E mallinen kaupungin johto, jossa asioita hoitaa totunut liikemies, huolimatta mistään poliittisista tuulahduksista. Sellainen johto on jo asetettu moniin valtiome yhteiskuntiin ja tulokset ovat olleet tyydyttävät.

GABRIEL KAUPPINEN, yksi osastomme vanhimista ja aikoinaan toimeliaimista jäsenistä, kuoli Henry Heywood sairaalassa viime perjantaina, tammik. 8 päivänä lyhyen sairauden murtamana. Hän oli syntynyt Pieksämäellä Suomessa, 1878, ollen siis kuollessaan 87 vuoden ikäinen. Gabriel Kauppinen haudattiin tammikuun 10 päivänä Smithin hautauskodista Wildwood hautausmaahan. Pastori Wm. Sumner toimitti siunauksen. Mrs. Irene Hales lauloi ja Mrs. Helen Cieslak toimi urkurina.

Kantajina olivat Oiva Lampi, John Kauppinen, Toivo Hannula, Oscar Oikemus, Lennard Johnson ja Toivo Linden. Suremaan häntä jäivät vaimonsa Mari, sekä kolme poikaa, Toivo tällä Gardnerissa, Toimi East Templetonissa ja Leimo Fitchburgissa. — L.

Connecticutin uutisia

UUSI VUOSI alkoi tosi talvella, niinkuin kuuluu.

WOODSTOCK'ISSA, Anna Nelson 77 v. tukehti sänkyynsä, kun sähköpeite syttyi tuleen.

MR. JAMRS. EDWIN PELLINEN, Canterbury, ilmoittivat että tyttärensä Karen Alina Pellinen on mennyt kihloihin Carl Dennis Andersonin kanssa, Voluntownista. Hän on Mr. ja Mrs. Carl Andersonin poika. Häit-suunnitellaan ensi kesäksi.

KAIKKIEN ULKOMAALAISTEN tulee muistaa että tässä kuussa on 'registreerattava'.

NIITEN JOTKA ASUVAT Danielsonin kauppalan keskustassa on lapiotava katukäytävällä talonsa edestä 24 tuunin sisällä lumimyrskyn jälkeen, tai sakotetaan.

NORTH STERLINGISSÄ, kahdeksan henkinen perhe joutui pakenemaan tulipaloa kun heidän 8-huoneinen "apartment" syttyi tuleen. Mr. ja heidän 6 lastaan asuvat nyt vuoroon sukulaisissa. Kolme palokuntaa oli paikalla. Tulen syytä tutkitaan.

CANTERBURYSSÄ, hyvin tunnettu Nelson Carpenter ja vaimonsa lähtivät kolmen kuukauden matkalle Japaniin ja Kauko-Itään.

SYNNÄ SIIHEN AUTO-ONNETTOMUUTEEN, jouluk. 18 p., jossa 20 vuotias Robert Dowling menetti henkensä Central Village'issä, pudotessaan autoon kanaliin, oli alkoholi. Hänen kaverinsa on syytettävä viinan hankkimisesta. Thomas Treiber, 21 v. on \$250 takuulla irti ja joutuu oikeuteen New Londonin t.k. 25 p. Kaksi teini-ikäistä tyttöä oli myös seurueessa. Nimiet julkaisu.

KAUKSI ISOÄITÄ lensi Suomesta lastensa luo lomalle ja samalla tervehtivät toisia sukulaisiaan. He ovat: rouva Impi Ollikainen, Anja Rissanen äiti ja rouva Lempi Rissanen, Lauri Rissanen äiti. Nuoremmat Rissaset asuvat tällä Kenyon, R.I. Rouva Ollikaisella on Amerikassa kolme siskoa, Anna Juselius, Canterbury, Conn., Elsa Johansen-Pasananti, New York, N.Y., ja Aino Husela, Kenyon, R.I. Tulijaisiksi järjesti Anna Juselius komeat illalliset-kestit kotinsa ja riemua riitti jälleen-näkemismierkeissä. Lempi Rissanen tekee vielä poikkilennon Berkeleyyn, California, viettämään siellä viikon siskonsa Helmi Davidsonin luona. Joskus helmikuun lopussa, nämä reippaat, iloiset isoäidit lentävät takaisin Kotkaan.

TÄÄLLÄ, NIINKUIN muualakin, aloitettiin Uusi Vuosi suurin toivein. —Nanni,

Raivaajan Vähävaraisten Luokkien rahastoon ovat Senja ja Emil Lampi, Fitchburg, Mass. lahjoittaneet \$2.00 Mrs. Ida Hagelbergin muistolle Martha Raut, Cresskill, N.J. \$4.00.

Työväenhistys Veli, Quincy, Mass. piti sunnuntaina kahvialaiset Raivaajan hvväksi, josta uloja kertyi \$25.75. Kiitämme kaikkia, jotka osallistuivat näihin kahvialaisiin ja niiden järjestämiseen sekä erikoisesti niitä, jotka toivat herkullisia viivonniaisia ja muita kahvialoiden antimia.

Norwood, Mass.

LIITTO-OSASTON KOKOUS on ensi sunnuntaina tammikuun 17 p. Aino ja W. Ahon asunolla, 111 Bullard katu, Walpole, alkaen kello kaks. Tilaisuudessa käsitellään myöskin vuositokoukselle kuuluvat asiat, joten kaikkien jäsenten olisi otettava paikalla. Uudet jäsenet ovat tervetulleita.

LIITTOHALLITUKSEN VERIVIRKAILLJA John Harris, 43 v. ikäinen, asunto 71 Walnut avenue, on toisena niistä jotka vangittiin t.k. 7 p. syytettynä lahjusten ottamisesta. Hän oli syytöksen mukaan, ottanut Winchesteristä kotoisin olevan Lawrence Chadlerin kanssa kolmetuhatta dollaria erältä rästissä olleelta tuuloveron maksajalta, sopia silloin suuremman veroeran. Molemmat syytetyt toimivat veroviraston sillä osastolla, joka yrittää perii maksamattomia veroja. Heidät vapautettiin \$1,000 takauksella myöhemmää kuulustelua varten. Rikoksesta voidaan tuomita lain mukaan 15 v. vankeutta ja \$20,000 sakkoa. Molemmat miehet on pidätetty toimestaan. Harrisella on kahdeksan lasta.

NEITI PAULA WILDER, 80 Berwick Place, on kihlautunut Long Islandista kotoisin olevan Mr. George Rhodesin kanssa. Paula opiskelke sairaanhoitoa Syracuse yliopistossa ja sulhanen on New York State Medical koulun oppilaan. Häät on aikomus viettää kesäkuun 12 p. Paula on Mr. ja Mrs. Paul Wilder — entinen nimi Valheila — tytär.

PALOKUNNAN TILASTO viime vuodelta osoittaa 1200 hälytystä, joka rikkoi entisen rekordin 12:sta. Viimeinen hälytys oli pari tuntia ennen vuoden loppua — ottaakapa Floridassa loikoilevat huomioon — ruohikkopalo.

KENDALL YHTIÖ Walpolella rakentaa tehtaalleen lisää 30 tuhatta neljäljalkaa lattiala-alaa. Plastikkipakkeita ja muut sen alan tuotteet ovat lisääntyneet suuresti tehtaan tuotantoa, joten entisen paikat ovat käyneet ahtaiksi. Tällä kertaa on yhtiöllä tehtaita tässä maassa viidellä paikkakunnalla ja ulkomaille lisäksi kuusi eri yksikköä.

WALPOLEN KORKEAKOULUN JOHTAJAKSI on valittu tähän saakka toiminut apulaisjohtaja Mr. Wayne Stacy. Häki joita oli 26. Entinen johtaja Mr. McGovern muutti Abingtonin koulujen yleisjohtajaksi.

MRS. ALLI AHO kirjoittaa Uimaharjulta Suomesta, että he ovat olleet siellä joulun pyhien aikana tyttärensä Ann-Marien kanssa Allin vanhempien, Impi ja Juho Karvosen luona, sekä myöskin vierailleet eri paikkakunnilla toisten sukulaisen luona. Kylmää mainitse olean. Lienevät jo palanneet Saksaan, jossa viettävät talven, missä puoliso Aulis on Mitre yhtiön hommissa, jona pääpaikka on Massan valtiossa.

Maynard, Mass.

MRS. AINO JUNNO, keskukskomitean rahastonhoitajan o-minaisuudessa haluaa tiedottaa että siitä iltamasta joka pidettiin Raittisuuseuran haalis-Suomen invalidien hyväksi, joka on puhdas tulo 40 dollaria, joka on lähetetty Suomen invalidien yhdistykselle. Sieltä on jo saapunut todiste että rahat ovat menneet perille. Mrs. Junno haluaa kiittää ohjelman suorittajia sekä yleisöä joka niin runsaasti tuhlasi uhrasi roponsa hyvän asian eteen. Myönnästyminen on tapahtunut erinäisistä syistä.

SELMA KALLIO on päässyt sairaalasta. Hän on iloinen kaikesta huomaavaisuudesta jota hän sai osakseen sairaalassa ollessaan. —A.T.

(puhelin-tieto)

KALLE LINDQUIST, Maynardin pitkäaikainen asukas kuoli sunnuntai-aiamuna Emersonin sairaalassa Concordissa. Hautajaiset tiistaina klo 2 p. Twomblyn hautausmaastossa.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00-4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina. ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

Suomen New Yorkissa oleva pääkonsulivirasto, osoite 200 East 42nd Street, New York, N.Y. pyytää perintöasioissa tietoja suraavista henkilöistä:

NELSON, Elin Vilhelmiina, (Youngberg t. Ljungberg, o.s. Markkanen), s. 4. 12. 1889 Helsingissä; k. Kanadassa n. v. 1919 tai sen jälkeen. Naimisissa ruotsalaissyntyisen Mr. Nelsonin kanssa, joka palasi Ruotsiin n.n. 1920. Vanhemmat Vilhelm Markkanen ja Vilhelmiina Ljungberg.

YOUNGBERG, Lydia t. Lily Elizabeth (edellisen sisar), s. 8. 7. 1898 Helsingissä; k. 17. 6. 1933 Kanadassa.

YOUNGBERG, o.s. Markkanen, Rosa, (edellisen sisar), s. 8. 7. 1898 Helsingissä; k. 1. 9. 1923 Torontossa.

ISOMÄKI, Nestori, s. 20. 9. 1892 Korttejärven. Vanhemmat Antti ja Amalia Isomäki.

ISOMÄKI, Herman (edellisen veli), s. 7. 3. 1897 Korttejärven. Tullut Kanadaan v. 1923, josta myöhemmin siirtynyt Neuvostoliittoon.

MRS. ANNA WUORI kuollut. Mrs. Anna Wuori, 850 Quincy Ave., Bronx, kuoli uuden vuoden aattona, 78 vuoden ikäisenä. Hän oli Matti Wuoren leski. Hautajaiset olivat sunnuntai-iltana 3 p. iltana, klo 8. Häntä jäi kaksi tyttärelä, molemmat naimisissa. Anna, samoin kuin miehensä, olivat Turusta kotiin, olleet tässä maassa yli 50 vuotta.

30,000 HUUMAUSAINE ORJAA New Yorkin Metropolitan alueella on 30,000 huumausainene orjaa, onnettomia jotka elävät alituisessa tuskassa.

Bronxin Borough presidentti Periconi, sanoi että ainoa keino, auttaaksemme ja pelastaaksemme huumaus-aineiden orjia on järjestää heille sairaalahoitoa. California ja Nevada on jo sellaisia hoitoaloja. Huumaus-aineen orjien keskuudessa on enemmän rikollisuutta. Heidän alituisen himonsa huumaus-aineisiin pakottaa heitä rosvouksiin.

New Yorkissa toimii enemmän huumaus-aineen kaupustelijoin kuin missään muualla. Poliisit yrittävät parhaansa mukaan jähdata kauppaajia.

DEMOKRAATIT TUKKANOITTASILLA. Demokraatit saivat enemmistön, N. Y. Valtion lainlaattajakuntaan ensi kerran 30 vuoden ajalla, mutta ovat joutuneet "tukkanuoton vetoon", heti istuntojen alussa. Se huvittaa republikaaneja. Riitakapulana kahden demokraattisen ryhmän välillä on lainlaattajakunnan, enemmistöjohtajan ja senaatin puheenjohtajan valinta. Pormestari Wagnerin kannattajat vaativat omia miehiään, mutta vanhoille dem. ryhmä ei anna periksi, joten kävi niin no- losti, että lainlaattajakunnan virallinen ja juhlallinen, avajais- toimitus jäi sivuun.

Lainlaattajakunnan kirjuri avasi istunnon, että kuvernööri Rockefeller sai pitää avauspu-

Frank W. Bjorklund Suomalainen LAKIMIES 163 Main St. Norway, Me. Puh. 743-2831 ja 743-2693

Rexall Drug Store, 702 Washington Street NORWOOD, MASS. TEL. 7-2694

LINDQUIST FUNERAL HOME Stanley W. Otter - Walter L. Lundin 86 Butler St. - Worcester, Mass. PHONE 5-3794

Suurenmoinen valikoima LAHJOJA eri maista K. LÄHDE, Juvelikauppa 75 Main St., Worcester, Mass.

Maytag Sales & Service Maytag automaattisia pyykkikoneita Hotpoint välineitä - Ironrite siivouslaitteita - Jäähiljälaitteita - Jäähiljälaitteita - Jäähiljälaitteita 2 SUURTA PUOTIA 4136 Main Ave. 462 State St. Ashtabula Connecut

Louis A. Bodnar & Son HAUTAUSTOIMISTO Perustettu 1927 AMBULANSSIPALVELU päivittäin ja öisin 1929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio Puhelin ME1000 1-3075

CARL W. HALL HAUTAUSPALVELUS 533 NO. PARK AVE WARREN, OHIO - TEL. 4445-4 AMBULANSSIPALVELUS YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ Kaunis ja arvokas palvelus perheen seittamalla hinnalla

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK 24 GUILD STREET NORWOOD, MASS Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistumismahdollisuuksia! Perustettu 1889 Kolme hyväksi tunnettua säästötapa sovellettuna teidän tarpeisiinne.

Paul W. Adams FUNERAL SERVICE CHESTER, VERMONT

MONTANY & MONTANY Puhelin TR 5-6559 CHESTER, VT. Parasta laadussa Fuel Oil and Gasoline

ei ole velvollinen maksamaan eronneen vaimonsa velkoja.

YHDEKSÄN LASTA KUOLI TULIPALOISSA. Tämän vuoden viiden ensimmäisen päivän ajalla New Yorkin kaupungissa kuoli 9 lasta tulipaloissa. Lapset oli jätetty yksin ja saivat tulitikkua käsiinsä. W. H.

Ashtabula, Ohio

K.V. LIITON OSASTON ja Naiskerhon kuukausikokous ja vuosikokoukset pidetään samassa yhteydessä tammik. 17 p. pyhästä iltapäivällä, Milja Saarisen asunnolla, Tilivelvolliset, laittakaa kirjanne valmiiksi siihen mennessä. Jäsenet ja kannattajat, tulkaa uuden vuoden ensimmäiseen tilaisuuteen nauttimaan yhdessä olosta pitkistä aikaa. Kahvit kustantaa ja tarjoaa talon emäntä, Milja ja Martha Kosonen. Siellä tavataan!

MILJA SAARINEN sai surusanomman Suomesta, hänen veljensä Eli J. Haapala kuoli Porin sairaalassa, suuremman vaimo ja poika perheineen.

MRS. SELMA MÄKELÄ, monivuotinen Raivaajan uutisten kirjoittaja, putosi joulukuun alussa kotinsa portaltal ja loukkaantui pahasti toisen polvensa. Hän hoiti sitä ensin kotona, vaan se tuli vain pahemmaksi joten lääkäri määräsi sairaalaan kuvattavaksi. Kuva näytti että sielä on vettä ja veritulppa, hänen piti jäädä sairaalaan. Parin viikon päästä pääsi kotiin, ei täysin terveenä, vaan kuitenkin toivoo parempaa.

MRS. HILDA OJALA vietiin palkalliseen sairaalaan tarkastettavaksi. Hän on ollut pitemmän aikaa huono-oointinen.

HEDVIG JA HENRY KUJALA saivat pitkämatkaisia joululue-raita. Heidän poikansa, W. H. Kujala tuli Hollywoodista, California, ja toisen pojan tytären perhe, Maxine ja Harry P. Whitney ja lapset Denveristä, Colorado, sekä pojan perhe, Mariel ja Gerald M. Kujala, Kentistä, Ohio. Oli se ilo vanhuksille nähdä kaikki omaisensa yhteisessä joulupöydässä ympärillä.

Joulu oli täällä lämmin ja lumeton, vettä satoi. Uusi vuosi alkoi aurinkoisena. Öisin on ollut vähän pakkasta, tuli vähän luntakin alkupäivinä, vaan sekin on sulanut pois. - L.A.

Warren, Ohio

SUURVARKAITA TUTKITTAIN Viime kesänä Warrenissa vietiin vanhojen rahojen kerääjältä 3 tonnia vanhoja metallia ja paperirahojia. Kiinni saamisesta on luvattu \$5,500 palkinto. Rahoissa oli yksi hopea- dollari v. 1794, \$5,500 arvoinen ja 1856 lentävä kotkasentti, \$2,500 arvoinen. Näistä annettiin tieto heti lainvalvojille mutta salapoliisitoimisto otti asian käsiinsä vasta kun sai tietoa että niitä liikutetaan yli valtion rajojen. Nyt Warrenin poliisi vangitsi yhden ja 2 veljestä Nilestä, joilla on pitkä luottelu poliisin kirjoissa. FBI tutkii nyt juttua sillä rosvous oli ammatinheinen työ. Mennä ki- visein läpi kenkäkaupan kaut- ta ja tehdä kassakaapin pohjaan reikä, ettei hälytyslaitteita kos- kettu kun rahat vietiin.

TALO VANHOILLE VALMISTUVA Kaksi milj. maksava 9 ker- roksinen talo on valmistumassa, jota rakennustyöläisten lak- ko viivästytti. Vuokra on kuukausittain perusteella. Perhe- heilleille halpavuokraisia as- sunnoita valmistuu ehkä ensi syksyn Highland kadun var- teen, josta 238 hallituksen rakentamaa kämppeä on re- vitetty alas. Ne ovat pienit- uisille, maksaa \$3 milj.

SAIRAALASSA TUTKITTAVANA Arvid Koski on ollut lähes viikon 6 tuntia joka päivä Trum- bull Mem. sairaalan koneissa tutkittavana mikä vaivaa, kun liikuntakyky tahtoo loppua. Ve- ren heikkous ainoastaan löy- dettiin. Sisäelimiä ei löydet- ty vikaa. Arvi on ollut erit- tain vankka työmiehen mutta ikää on karttunut kannettavaksi. - A.

Keskiviikkona 13 p. KUORO klo 8:00. Sunnuntai 17 p. PYHÄKOULU klo 2:30. JUMALANPALVELUS klo 4:00, past. Saarisuu. - Tarjoilua. ILTAOHJELMA klo 6:30. Johtaa Mrs. Ida Ranta. Maanantaina 18 p. tilintarkastus klo 7:00 ja klo 8:00. Torstaina 21 p. VUOSIKOKOUS klo 8:00. Torstaina 28 p. HAMMI- ILLALLINEN klo 6:00 kaikille herkkuihin.

Louis A. Bodnar & Son HAUTAUSTOIMISTO Perustettu 1927 AMBULANSSIPALVELU päivittäin ja öisin 1929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio Puhelin ME1000 1-3075

CARL W. HALL HAUTAUSPALVELUS 533 NO. PARK AVE WARREN, OHIO - TEL. 4445-4 AMBULANSSIPALVELUS YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ Kaunis ja arvokas palvelus perheen seittamalla hinnalla

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK 24 GUILD STREET NORWOOD, MASS Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistumismahdollisuuksia! Perustettu 1889 Kolme hyväksi tunnettua säästötapa sovellettuna teidän tarpeisiinne.

Paul W. Adams FUNERAL SERVICE CHESTER, VERMONT

MONTANY & MONTANY Puhelin TR 5-6559 CHESTER, VT. Parasta laadussa Fuel Oil and Gasoline

Metuchen, N. J.

MR. JA MRS. IRVIN KENEN ja lapset Susan ja Bobby, tuli- vat kotiin Floridasta jossa he viettivät joulua Irvin tädin, Mandi ja Hugo Johnsonin per- heessä, Lake Worthissa. Ilmat oli oikein lämpöiset, oli hausa uida ja kalastaa. Lapsista oli oikein kummallista että sai uida jouluna. He vierailivat myös Mrs. Kenenin tädin luon- na, Tarpon Springsillä.

Hauska oli vierailu ja kat- sella Floridaa, vaan hyvä oli päästä kotiin. Lapsilla olikin kiire kouluun.

HILMA JA WÄINÖ KOSKELLA oli myös joulu vieraita, heidän poikansa Leo perheineen, Leon vaimon vanhemmat asuvat myös Floridassa, joten voi vierailu molemmissa samalla käynnillä.

CHARLES SJÖSTRÖM täällä lomailee Floridassa siskonsa Karin ja Kennett McGuinnessin luona Tampassa, jossa vietti joulunsa. Hän vieraillee myös Hilma ja Wäinö Kosken luona Lake Worthissa. Häntä ei ole- kaan kiirettä, sillä loma-aikaa on 4 viikkoa. Hän on työssä ravintolassa, joka on tämän ajan suljettuna. T. T.

Guild, N. H.

Hyvää uutta vuotta kaikille Raivaajan lukijoille! Kerron vähän täältä meidän kylästä. Eero Niemi nuorempi sai peuran, ja Alex. Wesoja, suuren sarvipään, joka painoi 200 punnaa. Kukaan saa palkin- non? Palkintoja annetaan kolmesta: Isosta, keskipainoisesta ja pienimmästä. Mutta ei vielä ole kuulunut mitään.

Täällä käy tehtaata hyvin. Doorvojen komppani käy kolme vuoroa täällä työvil- malla. Tehdasta laajennetaan.

Junalikettä ei ole. Viime kesänä revittiin kiskot ja pöl- kyt pois. Maanmittarit häärää keppien kanssa. Aikooiko suoristaa teitä? - M. W.

HYMYÄ HUULEEN

Isosä istui keinutuolissa ja kuorsasi. Pikkupoika kiipesi hänen polvelle ja alkoi kää- nellä hänen liivinnappejaan. Sil- loin isosä sanoi: --Ei sinun kannata yrittää. Et sinä kul- tekaan saa käännettyksi niis- tä toista asemaa.

--Rakas naapuri, ettekö kuullut, että koputimme seinään viime yönä? --Kyllä vain, mutta ei se haitannut mitään, sillä meillä oli hieman riehakasta itselläm- mekin.

Surulla ilmoitan, että siskomme poika KAUPPIAS VELI EINAR EENOKKI LAAKSONEN kuoli Rauman Aluesairaalassa, Suomessa, marrask. 25 p. 1964. Hän oli syntynyt Lapin pitäjässä, jouluk. 6 p. 1923. Hautaus oli Lapin kirkosta ja ruumiin siunauksen toimitti Lapin kirkkohera Samuli Oksanen. Hän myös lausui loh- dutuksen sanoja omaisille. Useat laulukorot, joihin vaina- ja oli kuulunut, lauloivat tilaisuudessa. Suuret määrät sep- peleitä oli omaisilta ja monilta yhdistyksiltä, joihin vainaja oli kuulunut. Lähinnä kaipaa vaimo Anna Liisa Laaksonen, poika Veli Matti ja tytär Sirkka Liisa. Isä, Aiti, Sisaret ja Veljet perheineen sekä appivanhemmat ja muita sukulaisia. Kolme tätiä Amerikassa, Ida Korsu, Jersey City, N. J., Edla Salmi Wilseyville, N. Y., ja Maria Tammi Ludlow, Vt., per- heineen ja useita serkkuja täällä maassa.

Nukkuos rauhassa. Synnyinmaasi mullassa. Sula tyntä on tuonen mailla. On valvat kaikki vaienneet. Ei huolet sydäntä paina.

IDA KORSU
196 Pearsall Ave., Jersey City, N. J.

MAY **Hautaustoimisto** WINSLOW F. MAY, johtaja Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle 85 Nichols St., Norwood, Mass. Puhelin 762-1509

Raivaaja -- Tiistaina, tammikuun 12 p., 1965 - Tuesday, January 12, 1965 **3

Worcester, Mass.

A. S. K. L. WORCESTERIN OSASTON JA LINCOLN SQ. HAALIIHDISTYKSEN sääntö- määräiset vuosikokoukset pide- tään tiistaina 19 p. tammik. kello 6:30 illalla, Mr. ja Mrs. Carl Carlsonin asunnolla, 7 Fountain St.

Jäsenistölle huomautus että jäsenkirjuri kokoo jäsenmak- suja - jäsenkirjat mukaan!

KAIKKIEN EIKANSALAISTEN on tämän kuun aikana täytettävä n.s. "Alien Address Report." Lomakkeita saa postitoimis- toista ja siirtolaivastosta. Lomaketta ei saa taittaa eikä postittaa. Se on itse vietävä täytettynä postiin tai siirtolaiv- virastoon.

VESIPULA Lauantai- aamuna Worces- terissa puhkesi vesijohto syste- mistä valtajohto Chandler St. ja Beaver Brook alueelta. Kolmas osa kaupunkia joutui olemaan ilman vettä 8:saan aamulla. Vainkeimpaan pulaan joutuivat sairaalat, jotka sentään selvi- sivät tarkkailla häitä tila- toimenpiteillä. Tietenkin perhe- talot olivat samassa pulassa mutta pienessä määrässä. Täl- laista tapusta saa aina odot- ta. Pitää vettä varastossa jos vaan voi!

VANDALISMIA Kaupunkimme pahat pojat o- vat nyt jo vähän aikaa pus- keneet vihaansa Main kadulla oleviin roskapakseihin, niitä poltetaan ja rikotaan. Koti- ja koulukasvatus ei näy valista- van nuoriamme.

OSASTON TYÖKOKOUS pi- detään edellisten kokousten lopussa. Toivotaan että koko jäsenistö tulee kokoukseen. On paljon asioita jotka on jou- kolla keskusteltava ja pää- tettävä. Jäsenkirjat mukaan.

PERHEUTISIA : Carl Laaksonen, lehtemme luki- piiristä, 8 Lexington Dr., West Boylston, on tarkastuksella Hahneman hospitaalissa.

NAIMALUVAN ovat ottaneet Egon Helbing, 102 Morningside Rd, ja Jean Ilvonen, 60 Tenny- son St. Jean on Eero Ilvonen tytär. Lehtemme asiamies Alma Ilvonen katselee iloisena sukupuunsa juurimista.

VELIÄ RAIVAAJAA TAR- VITAAN. Esimerkkinä mainit- takoon John Rautia, Laurel St., Paxtonissa, uussessa ti- laustansa sanoi tulevaisaa täyt- tämään 93 vuotta kevätkesästä. Rautia on luullakseni, etumie- hilä palkkakuntamme tilaajista- paljon on 70-80 molemmiin puo- lin jotka uskollisesti tilaavat Raivaajaa. --Niku.

Lentäkää Suomeen maailman kokeneimmalla lentolinjalla.

On vain yksi sellainen olemassa.

Tänä talvena Pan Am tarjoaa teille eniten Jet- lentoja Bostonista Eurooppaan. Lentäkää ilman välilaskua Bostonista Lontoon ja ottakaa sieltä jatkoyleys Helsinkiin. Tai lentä- kää New Yorkista. Sieltä Pan Am'illa on suora Jet-palvelu Helsinkiin ilman koneen vaihtoa. Py- sähtykää matkallenne Oslolla ja Tukholmassa maksamatta lisähintaa. Ja nyt* voimme lennättää teidät sinne kaikkien aikojen halvimmalla talvikauden Jet kiertomatka- hinnoilla. Uusi 14-21. päivän Jet-säästölukon edestakaislippu Bostonista - Helsinkiin maksaa ainoastaan \$509. Maksamalla käsirahana vain 10% meno / paluu- lippunne hinnasta pääsette matkallenne käyttä- mällä Pan Am Pay-Later-maksujärjestelyä. Ja koko matkan ajan olette tietoisia siitä, että lennättä parhaalla mahdollisella: maailman koke- neimmalla lentolinjalla.

Käntykää Pan Am'ia edustavan matkatoimistonne puoleen tai kirjoittakaa:

Pan American
100 Federal Street, Boston, Mass.
Maailman kokenein lentoyhtiö

Enimmäinen Atlantilla Enimmäinen Tyynellä Merellä Enimmäinen Etelä-Amerikassa Enimmäinen maailman ympäri

* Voimassa maanantaista torstaihin ja helmikuun 14 päivien, 1965 välisenä aikana.

MOODY'S DINER and CABINS Erikoisia päivällisiä, Curb-palvelus KOTTEKOISET LEIVOKSET WALDOBORO, MAINE

JONES DEPT. STORE Asusteita koko perheelle - Lahjoja KENKÄ kallella - Työvaatteita ja dungarees pukeille WALDOBORO, MAINE

HALL FUNERAL HOME Aikaisemmin Flanders Funeral Home Hautaus- ja Ambulanssipalvelu WALDOBORO, MAINE Soittakaa 832-5541 yöllä taikka päivällä.

COFFIN'S MEN'S AND BOYS' CLOTHING TRY-ON-AND-CHOOSE

BOLSTER MONUMENTAL WORKS MAURICE M. FLOOD, omistaja ROUTE 26 OXFORD, MAINE Pub. Pilmgrin 2-2673

McDONALD'S DRUG STORE Pub. 354-6161 - Thomaston, Me. M. D. ALLYN BERT TODD, Reg. Pharm. GOODNOW'S PHARMACY Rockland, Maine Resepti- ja patenttilääkkeitä

24 tunnin AMBULANSSIHUOLTO Laite Funeral Home, Inc. ROBERT E. LAITE, President 9 Mountain Street, Camden, Maine Tel. 236-3365

BEAR HILL MARKET TÄYDELLINEN VALIKOIMA - LIHAA - SIIRTOAATAVAROITA - HEDELMÄ - VIHANNESIA - SCOTT-ATWATER MOOTTORIN VALITTAJA Puh TEMPLE 2-5251 Waldoboro, Maine

Newport and Milford, N. H.

Newton - Bartlett HAUTAUSTOIMISTO Tel. Res. 113-R Office 113-W 42 Main St. Newport, N.H.

MARTIN'S HARDWARE KIVIHILIA - KOKSIA - JAKTA Puhelin 374 3 MAIN ST. - NEWPORT, N.H.

Corbett Oil Co., Inc. Konttori ja liike Belknap Ave. P. O. Box 329, Newport, N. H. Winkler Lämmityslaitteita - Mobil- heat öljyä - Mobililase Pullokaasua

Stockwell Greenhouses Kukkalaiteita ja tuoreita kukkia Sähköllä kukkalähteyksellä kaikilla 140 North Main St. - Newport, N. H.

Chester and Springfield, Vt.

MONIER'S CHESTER GARAGE Chester, Vermont SUNOCO HUOLTOASEMA Jäähiljälaitteita - Pyykkikoneita Keittöliinettä - Vedenlämmittimiä

E. J. DAVIS HARDWARE CO. - HARDWARE - Puh. TR 5-3545 Chester Depot, Vt.

Paul W. Adams FUNERAL SERVICE CHESTER, VERMONT

MONTANY & MONTANY Puhelin TR 5-6559 CHESTER, VT. Parasta laadussa Fuel Oil and Gasoline

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

Tilda Aho, entinen fitchburgilainen, on joutunut uudelleen Worcesterin City Hospitaaliin.

Syntynyt poika Mr. ja Mrs. Leslie E. Andersonille (Ethel M. Kytö), Simonds Road, Ashby.

Ty. Saiman vuosikokous pidetään Co-op Centerissä t.k. 26 p. tiistai-iltana, klo 8. Esillä vuosikokoukselle kuuluvat asiat.

Neljä miestä kahakoi eilen illalla keskenään River kadulla, poliisi korjasi miehet talteen, yksi sai sidottua haavoja sairaalassa.

Valtion eläinsuojeluyhdistyksen edustaja ja kaupunginjohtaja Bourque ovat olleet tarkastamassa koirapoliisia Kaddyn hoitamia koiratarhaa niiden syytösten johdosta, joita kaupungin valtuusto on esittänyt. Tarkastuksen tuloksena annettiin lausunto että tarha on erittäin puhdas eikä mitään varsinaista rikkomusta ole tapahtunut.

Englanninkielisen kultaisen iän kerhon kokouksen puolesta on käyty neuvotteluja kaupungin virkailijoiden kanssa. Harkittavana on että kerho saa vuokrata First Baptistin kirkon kokoussalaa \$50 viikkovuokrala vuosisopimuksen mukaan. Kerhon jäsenluku on nykyisin noin tuhat.

Fitchburgin alueelle satoi lunta ainoastaan pari tuumaa odotetun kuuden tuuman asemasta. Tiet olivat jonkunverran liukkaat ja aiheuttivat u-

UUTISILMOITUKSIA

6 - huoneen huoneisto vuokrattavana. Kaikki juuri kunnostettu, 2. kerros. 346 Elm St., Fitchburg, DI 2-3839.

WANTED

Cook, Housekeeper
Excellent salary. Six days a week room and board. Private living quarters with private bath. References required.
Home located in Danielson, Conn.
Phone PR 4-5373
Ask for Mrs. Mopsik or by mail -
Mrs. Bernard Mopsik
Peckham La.
Danielson, Conn.

R. V. WESTLIN, M.D.
Suomalainen lääkäri
803 Main St., Fitchburg
Tunnit: 1-3 p.
Keskiviikkoisin 10-11 ap.
Tel. KE 7-3335

WORKERS' CREDIT UNION
(Työläisten Luottoyhdistyksen) vastakirja # 12901 on kadonnut ja maksettu siitä vastaan on lopetettu. Fitchburgissa, Mass., tammikuun 11 p:nä, 1965. — Workers' Credit Union.

WORKERS' CREDIT UNION
(Työläisten Luottoyhdistyksen) vastakirja # 16588 on kadonnut ja maksettu siitä vastaan on lopetettu. Fitchburgissa, Mass., tammikuun 12, 1965. — Workers' Credit Union.

NOTICE OF LOST PASSBOOK
SS 9550 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of a duplicate passbook. Payment on the original passbook has been stopped. Fitchburg, Mass., January 12, 1965.

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautauskoti, jolla on oma parkkausalue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varminkin löytää heidän mahdollisuuksiensa sopivan.
- Kehoitamme teitä vierailmaan hautauskotiimme. Tulomme antamaan teille mitä ystävällisimmän ja vilpittömimmän palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St., Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

ROBILLARD'S PHARMACY

Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää hoitajien sovittamia lääkete-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin

CHAIRTOWN LUMBER CO.

PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIA — KATTOAINEITA
W. Lukala mieliihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

seita kolareita.

Poliisipäällikkö Toivo O. Tuominen nappasi Westminsterissä kolme alaikäistä pojanappulaa, iät 12 - 14, epäiltynä tulipalon syytyksestä. Poikien oli nähty oleilevan edellisenä päivänä kaupungin talon läheisyydessä hiukkaa ennen kuin siellä syttyi tulipalo joka tuhosi arkistoa.

Pyhän tienoilla sattuneissa kolareissa loukkaantui kymmenkunta henkilöä. Leominsterissä tapahtui lauantaina ja sunnuntaina neljä kolaria joissa loukkaantui seitsemän henkilöä. Fitchburgissa loukkaantui kolme nuorukaista kun auto liukui pois tieltä Granite St:llä ja törmäsi puuta kohti. Fitchburgilainen nuorukainen Robert F. Young, 126 Academie St. sai pahoja palovammoja Keenessä, N.H. ja joutui Eliot Community sairaalaan. Samassa onnettomuudessa sairaanhoito-oppilas menetti henkensä. Young ajoi heinäkuormaa ja oli kotimatalla kolareissa.

Uusi rakennus nousee muutamassa päivässä

Suomessa kerrottiin amerikkalaisesta vauhdista puheentelien että kun aamulla laskettiin talon perusta, niin illalla, kun työmiehet jälleen kulkivat talon ohi, siitä jo häädettiin ensimmäisiä vuokralaisia pois ja niillä oli kolmen kuukauden vuokra maksamatta.

Juttu tulee mieleen kun kuulee että Fitchburgissa, 235 Lumburg St., parhaillaan on rakenteilla talo, joka valmistuu neljässä päivässä. Viime perustina laskettiin paikalle perustus, rakennus on laskujen mukaan lämmityskunnossa tammikuun 15 p.

Perjantaina nostettiin juuri lasketun perustuksen päälle telia, kootaan 40-60 jalka a joka muistuttaa erehdyttävästi sirkustelttaa. Siihen tulee kuitenkin Dunkin Donut Co. liike.

Varsinainen rakennus tuodaan 90 pros. valmiina Elizabethistä, N.J. Kuljetukseen ottaa osaa samanaikaisesti viisi suurta kuorma-autoa. Ensi-mäinen ajokki on saatavissa. Kahdessa seuraavassa ovat varsinaiset rakennuksen puoliaat, neljännessä tarvittavat sisustuslaitteet, ja viimeisessä tarvittavat kenttävälineet.

Telta suojaa rakennuksen perusteita jäätymästä, lämmin vesi ja heinästä estävät aementin kovettumista jäätymällä tai muuten sopimattoman lyhyessä ajassa.

Pystytymisen jälkeen aloitetaan laitos panna toimimaan aivan muutamien päivien sisällä, t.s. nopeammissa temppossa kuin yksikään liike tätä ennen.

Kirkollisia uutisia

P. Paavalin seurakunta

Tänä tiistai-iltana klo 7:30 on Pauline Guildin kokous. Keskustellaan ja suunnitellaan tulevaa toimintaa. Kahvitarjoilu.

Keskiviikko-iltana klo 7:30 on kirkkoneuvoston vuosikokous seurakunnan tulevan toiminnan järjestämiseksi.

Torstaina klo 7:30 illalla koontuvat musiikki y.m. seurakunnan toimintaa harrastavat komiteat kirkkosalissa.

Sunnuntaina, t.k. 17 p:nä on sunnuntaikoulu klo 9:15 aamulla. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 2 ip. suomenkielinen. Klo 7 on Lutherliiton kokous. --Kv.

Gardner, Mass.

BETHEL LUTH. Seurakunta Vuosikokous pidetään lauantaina, tammikuun 16 p., alkaen illalla kello 5. Kaikkia jäseniä kehoitetaan tulemaan.

Sunnuntaina 17 p. engl. kielinen kirkko kello 10:30. Il-tapäivällä lähtöseuran kokous klo 2.

torstai-iltana kello 7:30 L.C.W. ("Bethel Guild") - kokous alasalissa.

Suomenkielinen jumalanpalvelus on sunnuntaina, 24 p. klo 7 ill., pastori E. Kyllönen puhuu. ---H.

Uuden Englannin liikennehuhtit '64

Liikenneonnettomuuksissa henkisiä menettäneiden luku lisääntyi Uuden Englannin alueella 92:lla viime vuonna. Kaikkiaan kuoli 1,664 henkilöä liikenteessä.

Tapaturmien luku lisääntyi kaikissa muissa Uuden Englannin valtioissa paitsi Maineissa ja Connecticutissa, joissa se aleni. Mainessa kolme vähemmän kuin edellisenä vuotena.

Connecticutissa kuoli viisi-toista henkeä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vermontissa ja New Hampshiresissä oli suurin kuolleiden lukumäärä valtioittensa historiallisessa. Vermontissa 131 kuollutta, New Hampshiresissä 157. Allaolevasta taulukosta käy ilmi uhrien lukumäärä. Sulkeissa on valtion ennätysluku.

Valtio	1964	1963	Ennätys
Maine	196	199	(217)
New Hampshire	157	142	(157)
Vermont	131	112	(131)
Massachusetts	759	688	(953)
Rhode Island	96	91	(145)
Connecticut	325	340	(485)

Lisäksi on otettava huomioon että monet loukkaantuneista voivat kuolla vammoihinsa myöhemmin.

Kuten nähdään, Massan valtio johtaa ylivoimaisesti. Tämän synkkä luku on sentään paljon pienempi kuin korkein luku, joka oli v. 1934.

Tapaturman syistä on useimmissa tapauksissa syytä alkooholi. Ikäluokista ovat johdossa 19-25 vuotiaat.

Fitchburgin Suomalaisen Työväenyhdistys Saiman VUOSIKOKOUS

pidetään CO-OP CENTERISSÄ, Fitchburg, Mass.
tiistaina, tammikuun 26 p., 1965 alkaen klo 8 ill.
LEMPI IKKAVALKO, sihteeri.

SYDÄMELLISET KIITOKSET

kaikille, jotka ilahduttivat minua kukilla, korteilla, lahjoilla ja vieraskäynnillä sairauteeni aikana Memorial sairaalassa ja kotona.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistellen.

Mrs. HILMA HIKLY
18 Ridgland Rd.,
Shrewsbury, Mass.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324

SAWYERIN

Hautauskoti

Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

Kiitos!

Täten haluan lausua parhaimmat kiitokseni teille kaikille kukista, korteista ja vieraskäynneistä, ollessani Henry Heywood sairaalassa. Myös kiitos Gardnerin A.S.K. Liitolle kukista, jonka toitte minulle.

Joten vielä kiitos kaikille ja onnea alkavalle vuodelle.

OLGA TEITTINEN
34 Bates Road,
Gardner, Massachusetts

Stanley's Jeweler
Granville E. Stanley
— Lahjoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

GEORGE N. MACKAY
johtaja
BURGESS and MACKAY, INC.
FUNERAL SERVICE
38 Pleasant St.
GLOUCESTER, MASS.
Tel. 253-2846
177 Main Street,
ROCKPORT, MASS.
Puh. Kingswood 548-8773

Saiman vuosijuhla

Ty. Saima vietti 71. vuosijuhlaansa viime sunnuntaina Co-op Centerin järjestetyllä ohjelmallisuudella. Epävarmasta säästä huolimatta oisaliin kokoontunut hyvä määrä yleisöä.

Ohjelman esittelijänä toimi Lauri Hallfors. Alkusoittoa, pianosooloja esitti tunnetulla taidolla Roy Helander.

Laulunumeroiden kohdalla oli miltei viime hetken saakka epävarmuutta. Loppujen lopuksi saimme kuitenkin Anja Bykowskyn, jota oli alunperin pyydettykin. Hän jätti toisen menonsa ja tuli vuosijuhlaan, esittäen runsaan sarjan erikielisiä lauluja, selosteen muutamin sanoin kunkin laulun sisällön.

Säestäjänä toimi Roy Helander. Näiden juhlaselostusten ei ole tarkoitus olla arvostelua, mutta tekee mieli ilolla mainita että sitten viime kuuleman Anja Bykowsky on kehittänyt sekä teknillisesti että itse tulkinnallisella linjalla huomattavaa vapautumista kohti. Paitsi äänenkäytön monivaihteisuutta, hänellä oli tällä kertaa esiintymisessään myöskin temperamenttia, joka ajoittain lähenteli jo täydellistä vapautumista jännityksestä. Anja Bykowsky on ilmeisesti voimakkaassa kehitysvaiheessa, nimenomaan taiteellisen vapautumisen linjalla.

Puhujana oli tällä kertaa tunnettu osuusliike sekä muun yhteistoiminnan veteraani, Arvo M. Rivers, Hänen vankka asiantuntemuksensa ja lämmin esittämistapansa teki puheen mielenkiintoiseksi sekä niille jotka eivät ole olleet näissä töissä mukana alkuajoista lähtien, mutta erittäinkin vauhdille, jotka mielellään muistelevat näissä yhteisillaisuuksissa menneitä aikoja, yhdessä koettuja taisteluita sekä voittoja.

Rivers antoi erikoisen tunnustuksen Saiman toiminnalle joka on aina noudattanut selvää kansanvaltaista linjaa joka on osoittautunut nykyään yleisesti tunnustetuksi edistysmielisten linjaksi. Työväen liikkeen tehtäväkin ovat nykyisin jo toiset. Nyt, sanoi puhuja, on tärkeää että suomalaisetkin kiinnittävät huomiota presidentti John-sonin lainlaadinnalle ohjelmaan ja kannattavat sitä.

Rivers sisällytti puheeseensa runsaasti myöskin huumoria. Lopuksi hän luki leikkeen mielipiteistä rautaverhon takaisessa politiikassa.

Ohjelman loppunumerona kuullimme Frithiof Tofferin hui-lusooloja jotka ovat aina korkeaa luokkaa musiikkiesityksinä.

Luvattua filmiä emme sattuneesta syystä tällä kertaa nähneet, mutta ohjelma sellaisenaan oli riittävän pitkä ja sisältörikas, joten filmiä ei erikoisemmin kaivattukaan.

Kahvipöydän antimet nautittiin keskinäisen seurustelun aikana. Joitakin vieraita oli saapunut pitkästäkin matkasta.

Robert W. Bickford
Ashburnham, Mass.
VAKUUTUKSIA JA KIINTEISTÖJÄ
Tel. TALbot 7-5990

Smith Funeral Home
PHILIP A. BJURLING,
hautajaisten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

ARCHAMBEAULT
PAINT & PAPER CO.
SISÄ- ja ULKOMAAALAUSTA
Myymme MAALAJA, VERNISSAA sekä kaikenlaisia TAPETTEJA
178 NICHOLS ST., GARDNER, MASS.
Phone 632-0364

OTTO HÄKKINEN
INSURANCE, INC.
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St., Gardner, Mass.
63-2-6222
Ashburnham Talbot 7-5290

Lääkemääräyksiä

EINO'S
Prescription
Phone 632-1760
57 Parker St., Gardner, Mass.

DEPOT PACKAGE STORE
Route 2, State Road
WESTMINSTER, MASS.
VAKUUTUS - OLUVIA - VIINEJA
AVOINNA: Maanantaista-Torstaihin
Klo 10 ap. - klo 10 ill. - Perjantaisin ja
Lauantaisin klo 10 ap. - klo 11 ill.

WESTMINSTER GARAGE
State Road - Westminster, Mass.
Lämmitysöljypalvelu Westminsterissä
Autokorjaamo ja huoltoasema
Robert L. Buckman
Puhelin TR 4-0712

Gloucester, Mass.

TERVEISIÄ EGYPTISTÄ
Puosuni, keramikan prof. Frederick H. Norton on ollut Mrs. Nortonin kanssa 7 viikkoa kestävällä luentomatalla Cairon yliopistossa Egyptissä.

Heidän hotellinsa oli aivan American lähetystön vieressä ja näkivät neekereitten mellastavan lähetystön edessä ja rikkovan siitä ikkunat mäsäksi. He myöskin joutuivat hyvin ikävän tapaturman todistajiksi jossa eräs suomalainen pankkiiri sai surmansa. Caïrossa Niilin virran yli johtavat sillat ovat niin matalat että purjevereiden, joita on paljon, on laskettava mastonsa alas päästäkseen sillan ali. Suomalainen retkikunta oli tullut sinne kahden päivän lomalle, vuokraavivat purjevereen, mutta eivät huomanneetkaan virran sillä kohtaa olevan niin lujun kuin oli. Virta vei heidän veneensä purjevereen mastoineen sillan kalteita vasten, vene kaatui ja siinä olivat kaikki veteen. Yhden sanottiin olleen Suomen pankin johtajia, hukki tai sai säikähdyksestä sydänhalvauksen.

Keskellä Caïroa on kauniita uudenlaisia virkakakkeja, hotelleja ja puistoja, mutta vain kaksi korttella siitä alkaa slummit. Köyhyys ja kurjuus ovat niin silmiinpistäviä että sydämmelle tekee paha. Maan pitäisi olla maanviljelysmaa, mutta mitään koneistoa ei ole, muuallakin aasin tamma ovat veteen joutuneita kuten Joosepin aikana.

Poliittinen rintama Egyptissä on kallellaan kommunistien kohden, mutta siitä huolimatta kohtelu oli hyvä. Sitäkin ihastuttavampi että opetukseni siellä oteritiin varteen. He menettivät niinkin paljon kuin 80 pros. lasi- ja savi-tuotteiden kuumentamisessa ja paahdossa raakiksi, vain likaisuuden tähden. Kun sanoin heille siitä, viikon kuluttua oli työvälineet puhtaana ja työn tulos myöskin kohosi sen mukaisesti.

SULO RANTALA, joka sai sydän-kohtauksen joku aika pääsi kotinsa joulukuksi Addisonin Gilbertin sairaalasta ja on nyt kotonaan paranemassa.

On iloisa paikka kerrottaa. Sohvi Ahola, lanesvillalaisen musiikon, Sylvester Aholan äiti vietti 98 syntymäpäivänsä Uuden vuoden päivänä yhtiä terveenä ja hymyilevänä kuin nuorena neitosena 80 vuotta sitten.

Nenakkit

Quincy, Mass.

WHISTI ILTA
MUISTAKAA JOKAINEN tulla talolle entiseen tapaan ensi-kesäviikkona t.k. 13 p. pelaamaan ja kahville.

KUUKAUSIKOKOUS on Veljen talolla torstaina, tammik. 14 p. klo 7:30.

VUOSIKOKOUS pidetään tiistaina, tammik. 19 p. klo 7:30. Jäsenet huomioikaa tämä ja saapukaa kokoukseen kuulemaan vuotuisen raporttimme ja valitsemaan ensi vuoden virkoihin uudet henkilöt, Please.

SAIRASLISTALLE:

ROSA KOBE, asuva Granite kadulla on uudestaan joutunut Quincyin kaupungin sairaalaan. Ystävät muistakaa kortilla tai vieraskäynnillä häntä.

JOHN MÄKI sai surusanoman Suomesta, hänen ja Linda Niskalan sekä Hilda Ojalan sisko

Kirsti (Perkiönmäki) Jungell, Sunlassa, on saanut kutsun sinne mistä takaisin ei tulla.

PANKKIYÖVÄYS

Kolme aseistettua miestä heittäivät pankin hoitajan, Frederick Dowlingin ja hänen vaimonsa sikeästä unestaan 5 aikaa aamulla heidän kodissaan Hanssonissa, Whitman kadulla, maanantai aamuna ja köyttivät hänen vaimonsa. Yksi miehistä jäi pitämään vaimoa silmällä, kun toiset kaksi lähti talon autolla Braintreen kauppaes-kukseen, South Shore Plaza, jossa Dowling on South Shore pankin hoitaja. Tämä tapahtui aikaan jolloin pankin ovet ja kassakaappi tavallisesti au-kaistaan. Saaliinaan rosvot saivat 75-tuhatta dollaria. Pyhäpäivien johdosta sattui olemaan näin paljon rahaa kassassa. Viimeisten tietojen mukaan on rahasiikkejä ja maksuosoituksia löydetty Newtonissa, Conn. valtiosta. FBI miehet ovat ruvenneet selvittämään asiaa.

— Pauline

Ostakaa

LAIVA- ja LENTOLIPPUNNE

Raivaajan Matkatoimistosta!

JOS AIOTTE MATKUSTAA SUOMEEN
ensi keväänä, niin nyt on aika tehdä paikkavarauksenne.
Raivaajan Matkatoimisto välittää sekä laiva- että lentolippuja ja auttaa teitä kaikissa matkaa koskeissa asioissa.
Muistakaa siis aina ensin kääntyä Raivaajan Matkatoimiston puoleen!
RAIVAAJA TRAVEL BUREAU
48 WALLACE AVE. FITCHBURG, MASS.

VIELÄ SAATAVANA!

Suomen Sosialidemokraattisen puolueen kustantama

TYÖVÄEN KALENTERI 1965

Paljon hyvää lukemista... asiatietoja... kuvitettua.
Hinta \$2.00

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA

48 WALLACE AVENUE • FITCHBURG, MASS.

HUOMIO!

Nyt voitte sijoittaa enemmän rahaa

TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYKSEEN

Yksityinen tallettaja voi sijoittaa \$10,000 asti. — Yhteiset (Joint) tallettajat \$20,000 asti. — Kertyneet dividendit saa lisätä säästöönne rajattomasti.

Maksamme nykyään Dividendiä osaketililtä **4 1/2** prosenttia

VARAMME OVAT YLI \$9,000,000
OMAT VARAT YLI \$1,000,000

Palvelukseemme kuuluu:

AUTO- PERSONA- KIINNELAINAT

Persoonalainat ovat vakuutetut aina \$3,500 saakka kuolemantapauksen varalle

TUNNIT: Klo 8 aamulla — klo 4:30 iltapäivällä, paitsi perjantaina klo 6 saakka illalla.

Workers' Credit Union

(TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS)

(Perustettu 1914)

48 WALLACE AVE. Puh. DI 5-5300 FITCHBURG, MASS.